

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 21 april 1931 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förlängd giltighet av gällande bestämmelser om utförselbevis för råg och vete jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 26 februari 1931 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 159, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen besluta, att de i förordningen den 13 april 1928 (nr 76) angående utförselbevis för råg och vete meddelade bestämmelser skola äga fortsatt giltighet under tiden från och med den 1 augusti 1931 tillsvidare till och med den 31 juli 1933.

Beträffande motiveringen för detta förslag får utskottet, i den mån redogörelse för densamma ej lämnas i det följande, hänvisa till ovan nämnda, vid propositionen fogade protokollsutdrag.

Till utskottets behandling hava jämväl överlämnats två i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen de likalydande motionerna nr 222 i första kammaren av herr *Möller* m. fl. och nr 374 i andra kammaren av herr *Sävström* m. fl., däri hemställts, »att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 159 angående förlängd giltighet av gällande bestämmelser om utförselbevis för råg och vete».

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande fyra till utskottet hänvisade, under motionstiden vid riksdagens början väckta motioner, nämligen:

de likalydande motionerna nr 110 i första kammaren av herr *Trygger* m. fl. och nr 158 i andra kammaren av herr *Lindman* m. fl., däri hemställts, »att riksdagen ville besluta, att de i Kungl. Maj:ts förordning (nr 76) den 13 april 1928 angående utförselbevis för råg och vete innehållna bestämmelser skola äga fortsatt giltighet under tiden till och med den 31 juli 1934»; samt

de likalydande motionerna nr 159 i första kammaren av herr *Petrus Nilsson* m. fl. och nr 268 i andra kammaren av herr *Olsson* i Kullenbergs-torp m. fl., däri hemställt, »att riksdagen ville besluta, att förordningen den 13 april 1928 angående utförselbevis för råg och vete ävensom kungörelsen den 24 maj 1928 med tillämpningsföreskrifter till samma förordning skola vara gällande under ytterligare fyra år eller till och med utgången av juli 1935».

Rörande de skäl, som av motionärerna anförts till stöd för de av dem framställda yrkandena, får utskottet hänvisa till motionerna i fråga.

Utskottet. De i förordningen den 13 april 1928 (nr 76) angående utförselbevis för råg och vete meddelade bestämmelserna äro av följande lydelse:
Gällande bestämmelser.

»§ 1.

Den, som av omalen råg eller omalet vete, varöver han utan hinder av tullverket kan inom riket fritt förfoga, på en gång till utförsel angiver och med en och samma lägenhet till utlandet sjöledes eller på järnväg eller till svensk frihamn utför sammanlagt eller av någotdera slaget minst 500 kilogram, äger, såvida den utförda varan skäligen kan anses marknadsgill, av vederbörande tullmyndighet erhålla bevis om utförseln, med angivande tillika av det tullbelopp, som skolat utgå vid införsel av sådan vara till enahanda myckenhet.

§ 2.

Innehavare av utförselbevis vare berättigad att, inom sex månader från det angivningen till utförsel ägt rum, mot bevisets återställande

antingen utan tullavgifts erläggande införa omalen eller malen råg eller omalet eller malet vete till så stor myckenhet, att den tull, som enligt tulltaxan skolat därå belöpa, är lika med det i utförselbeviset angivna tullbeloppet,

eller, i den mån varor, som nu sagts, under de sex kalendermånader, som förflutit närmast före den månad, under vilken angivningen till utförsel ägt rum, införts till myckenhet, att den därför influtna tullavgiften med avdrag av två procent beräknas därtill lämna tillgång, hos generaltullstyrelsen utbekomma sagda belopp med avdrag av två procent.

Utförselbevis skall återställas eller belopp, varå beviset lyder, inbetalas till tullverket, därest den vara, för vilken beviset utfärdats, återinföres och tullfrihet för varan därvid ifrågasättes.

§ 3.

Av Konungen meddelas närmare föreskrifter rörande utfärdande av utförselbevis samt författningens tillämpning i övrigt.»

Återblick. Efter det 1923, 1924 och 1925 års riksdagar avslagit väckta förslag om införande av utförselbevis för vissa slag av spannmål, antog 1926 års riksdag ett motionsvis framlagt och av vissa reservanter inom bevillningsutskottet (betänkande nr 39) tillstyrkt förslag till förordning angående

utförelsebevis för råg och vete. Den 26 juli 1926 utfärdades förordning i ämnet (nr 382) ävensom kungörelse (nr 383) med tillämpningsföreskrifter till samma förordning. Bestämmelserna trädde i kraft den 1 augusti 1926 och skulle gälla till och med den 31 juli 1928.

I den skrivelse, genom vilken 1926 års riksdag för Kungl. Maj:t tillkännagav, att riksdagen antagit omförmälda förslag till förordning angående utförelsebevis för råg och vete, hänvisade riksdagen till en vid bevillningsutskottets i ämnet avgivna betänkande fogad reservation, i vilken anförts bland annat följande:

»Utskottet vill visserligen icke göra gällande, att införandet av systemet med utförelsebevis med säkerhet kan förväntas få några stora verkningar till gagn för den svenska brödsädesodlingen. Därom är på förhand svårt att fälla något bestämt omdöme, särskilt som marknadsförhållandena inom oss närliggande och andra europeiska länder äro ovissa och fluktuerande. Utskottet förmodar emellertid, att den ifrågavarande anordningen skall kunna skapa vissa ventiler för export av svensk spannmål under de tider på höstarna, då prisläget för odlarna är som mest tryckt, och utskottet anser så mycket mer att ett försök med utförelsebevis bör göras, som andra mera effektiva utvägar för återställande av spannmålstullens effektivitet icke kunnat anvisas. Den nu av utskottet tillstyrkta förordningen angående utförelsebevis skall ock — — — hava giltighet allenast under en tid av två år. De erfarenheter, som under denna tid kunna vinnas rörande anordningens verkningar för spannmålsodlingen såväl som för konsumtionen, torde få bli avgörande för statsmakternas ställningstagande till frågan om förordningens framtida förlängning.»

År 1927 beslöt riksdagen, på förslag av Kungl. Maj:t (proposition nr 150), vissa ändringar i 1926 års förordning, avseende rätt att erhålla utförelsebevis vid utförelse till svensk frihamn samt viss skyldighet att vid återinförelse av spannmål, varå utförelsebevis meddelats, återställa beviset eller kontant inbetala det i beviset angivna belopp.

År 1928 föreslog Kungl. Maj:t (prop. nr 107) — sedan gemensamt utlåtande i ämnet avgivits av kommerskollegium, generaltullstyrelsen och lantbruksstyrelsen — att den då gällande förordningen angående utförelsebevis för råg och vete med däri gjorda ändringar skulle, med viss mindre ändring, äga fortsatt giltighet för tiden från och med den 1 augusti 1928 till och med den 31 juli 1931. Ifrågavarande ändring avsåg sättet för fastställandet av den tidsperiod, som skulle läggas till grund för tullverkets kontroll över att verkställda utbetalningar på grund av företedda utförelsebevis icke överstege influtna tullavgifter. Över propositionen jämte i ämnet väckta motioner yttrade sig 1928 års bevillningsutskott i betänkande nr 21 samt anförde därvid i huvudsak följande.

Med ledning av de erfarenhetsrön, som gjorts, och den utredning av dessas innebörd, som med propositionen framlagts, hade utskottet funnit uppenbart, att erfarenheten icke gäve stöd för systemets upphörande. Den erfarenhet, som hittills kunnat vinnas, hade dock icke varit tillräcklig för ett allsidigt bedömande av utförelsebevisens lämplighet under olika

produktions- och marknadsförhållanden. Vid sålunda angivna förhållanden hade utskottet icke ansett tiden vara inne för ett slutligt avgörande av frågan, huruvida anordningen med utförselbevis borde definitivt införlivas med vår tullagstiftning. Vid det slutliga avgörandet borde riksdagen kunna stödja sig på erfarenheten under så lång tid, att stöd vunnas för en tillräckligt allsidig prövning av olika på bedömandet inverkan omständigheter. Utskottet hade ansett den av Kungl. Maj:t föreslagna tiden av ytterligare tre år kunna antagas vara tillräcklig för nu angivna ändamål.

Propositionen bifölls av riksdagen, i enlighet med utskottets hemställan, och förordning i ämnet utfärdades, såsom redan i det föregående omnämnts, den 13 april 1928. I den skrivelse, genom vilken riksdagen för Kungl. Maj:t tillkännagav sitt beslut, anhöll riksdagen tillika, att Kungl. Maj:t ville låta frågan om beräkningen av städernas tolagsersättning med avseende å de tullavgifter, som skolat utgå för importerad spannmål, men från vilka avgifters erläggande vederbörande befriats på grund av avlämnade utförselbevis, bliva föremål för fortsatt allsidig utredning samt till riksdagen snarast möjligt avgiva förslag i ämnet.

Vid 1930 års riksdag väcktes motioner i frågan om utförselbevis. I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 108 angående vissa åtgärder till det svenska jordbrukets stödjande framfördes sålunda motionsvis å ena sidan förslag om utförselbevis även för korn samt å andra sidan, i händelse riksdagen beslutade inmalningstväng, om upphävande av gällande bestämmelser om utförselbevis för råg och vete. Särskilda utskottet vid 1930 års riksdag, till vilket både propositionen nr 108 och de omnämnda motionerna hänvisades, erinrade i sitt utlåtande nr 2 om utförselbevisens karaktär av försök för vinnande av erfarenhet samt förklarade sig så mycket mindre finna anledning att frångå den ståndpunkt, 1928 års riksdag härutinnan intagit, som utförselbevisen nu omedelbart kunde få en särskild uppgift att fylla, innan lagerhusorganisationen ännu fått det inflytande över spannmålsmarknaden, som tillärnats densamma. Utskottet erinrade vidare om tidigare uttalanden från riksdagen, att prövningen av frågan om utförselbevisens tillämpning jämväl med avseende å korn borde anstå, tills spörsmålet om fortsatt tillämpning av utförselbevisen för tid efter den 31 juli 1931 komme under behandling, samt fann ej anledning ifrågasätta, att riksdagen skulle avvika från den ståndpunkt, riksdagen sålunda redan intagit. Utskottet avstyrkte bifall till motionerna. Riksdagen beslöt härutinnan i enlighet med utskottets hemställan.

*Propo-
sitionen.*

Av den utav kommerskollegium, generaltullstyrelsen och lantbruksstyrelsen verkställda utredning, vilken legat till grund för den nu föreliggande propositionen, har enligt ämbetsverkens uppfattning framgått, att, enligt vad hittills kunnat bedömas, verkningarna av systemet med utförselbevis, i den mån detta system kunnat i avsedd utsträckning fungera, knappast kunde sägas hava varit andra än som för-

utsattes vid systemets genomförande. I vad mån och i vilken utsträckning detsamma i fortsättningen kunde komma att påverkas av inmalningstvänget och särskilt av en bibehållen prisreglering för spannmål, undandroge sig ämbetsverkens bedömande. Emellertid hade, såvitt ämbetsverken kunnat finna, några sådana omständigheter icke hittills kommit till synes, vilka skulle kunna föranleda ämbetsverken att förorda ett upphävande av eller en mera väsentlig ändring i de nu gällande bestämmelserna. Med hänsyn härtill och med fästat avseende tillika vid den omständigheten, att i samtliga till kommerskollegium inkomna yttranden från representativa organ för näringslivet ett bibehållande av utförselbevisen i samma omfattning som hittills bestämt förordats, hava ämbetsverken ansett sig böra tillstyrka, att de på ifrågavarande område nu gällande bestämmelserna utan ändring tillsvidare upprätthölles.

För egen del har föredragande departementschefen anfört:

»Vid prövning av denna fråga har jag icke kunnat undgå att uppmärksamma, hurusom utförselbevisen, sedan den från och med juli månad 1930 hos oss pågående stödaktionen för spannmålsproduktionen kommit till stånd, förlorat sin tidigare betydelse. Under sist åsyftade tid har nämligen, på sätt av myndigheternas utredning framgår, någon nämnvärd export av råg och vete från vårt land icke ägt rum. Ur denna synpunkt ävensom med hänsyn till att utförselbevissystemet till arten tydligt skiljer sig från principerna för den nu igångsatta stödaktionen i övrigt, kunde övervägande skäl måhända anses föreligga för utförselbevissystemets indragning. Härtill kommer, att den faran icke får anses utesluten, att bibehållandet av sistnämnda system kan tänkas i sin mån stimulera särskilt veteodlingen att icke blott närma sig till utan även passera den gräns, där produktionen överstiger landets normala konsumtionsbehov.

Då jag likväl funnit mig böra framlägga förslag om fortsatt giltighet för bestämmelserna angående utförselbevis för råg och vete, sker det med hänsyn till ovissheten om, huru förhållandena på jordbruksnäringens område i fortsättningen kunna komma att gestalta sig. Skulle den nu tillämpade, otvivelaktigt ur alla synpunkter riktigaste metoden för stöd åt spannmålsodlingen — stadgande om användning i skälig utsträckning av den inhemska brödsäden samt ett därtill anpassat prisavtal — av ena eller andra anledningen icke kunna fullföljas och obruten upprätthållas, är det icke lätt att förutse, vilken ställning denna för oss oumbärliga del av jordbruksnäringen komme att få och vilka hjälpmedel som därvid stode den till buds. Då tillika — fränsett den omnämnda mera teoretiska motsägelse, som torde kunna anses ligga i utförselbevissystemets kvarstående under ännu en period — någon avsevärd praktisk olägenhet icke synes vara förbunden med att i nu berört avseende lämna det bestående förhållandet oförändrat, har jag stannat för att tillstyrka, att 1928 års

förordning måtte bibehållas, varvid dock giltighetstiden synes böra bestämmas till allenast två år. Det vid frågans behandling år 1928 avgörande skälet, att ökad erfarenhet på detta område behövde inhämtas, äger otvivelaktigt i den nu förevarande, med nya särdrag präglade situationen minst samma styrka som då.

Jag förordar alltså, att bestämmelserna om utförselbevis för råg och vete få fortfara att gälla till och med den 31 juli 1933. Någon anledning till ändring av bestämmelsernas lydelse synes icke föreligga.

Skulle utförselbevisen, ensamt för sig eller i förening med övriga stödåtgärder, mot förmodan föranleda en för landets förbrukning icke erforderlig stegring i den inhemska produktionen av brödsäd, torde fråga kunna uppkomma, huruvida utförselbevissystemet, oavsett att giltighetstiden tilläventyrs ännu ej utgått, bör övergivnas. Emellertid må i detta samband erinras, att systemet med utförselbevis är i vårt land i olikhet med förhållandet i vissa andra länder anordnat på så sätt, att rätten till inlösen av utförselbevis endast gäller i den mån, motsvarande spannmålmängder införts under senaste halvåret. På grund härav skulle, därest exportöverskott av spannmål uppstår, utförselbevisens användbarhet komma att utan vidare upphöra.

Beträffande den av 1928 års riksdag begärda utredningen av frågan om beräkningen av städernas tolagsersättning får jag, efter samråd med chefen för finansdepartementet, framhålla, att med fullföljandet av sagda utredning torde böra anstå så länge det av mig omförmälda målet mellan Stockholms stad och kronan angående utbekommande av mistad tolagsersättning ännu icke blivit avdömt i högsta instans. Någon olägenhet av ett uppskov synes mig så mycket mindre föreligga, som beloppen av restitutioner på grund av utförselbevis äro helt obetydliga under nu gällande statliga reglering av spannmålsmarknaden och frågan sålunda för närvarande ej är av nämnvärd praktisk betydelse.»

*Utskottets
yttrande.*

Vid införandet år 1926 av anordningen med utförselbevis för råg och vete uttalades från riksdagens sida, på sätt av den ovan lämnade redogörelsen framgår, den förmodan, att anordningen skulle kunna skapa vissa ventiler för export av svensk spannmål under de tider på höstarna, då prisläget för odlarna är som mest tryckt. Det ansågs, att ett försök med utförselbevis så mycket mer borde göras, som andra mera effektiva utvägar för återställande av spannmålstullens effektivitet icke kunnat anvisas. När frågan om den provisoriska anordningens fortsatta giltighet sedermera år 1928 prövades, fann bevillningsutskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande i ämnet, att erfarenheten icke gäve stöd för systemets upphörande. Den erfarenhet, som dittills kunnat vinnas, hade dock icke varit tillräcklig för ett allsidigt bedömande av utförselbevisens lämplighet under olika produktions- och marknadsförhållanden. Vid det slutliga avgörandet av frågan, huruvida anordningen skulle definitivt inför-

livas med vår tullagstiftning, borde riksdagen, enligt vad utskottet framhöll, kunna stödja sig på erfarenheten under så lång tid, att stöd vunnes för en tillräckligt allsidig prövning av olika på bedömandet inverkan omständigheter. För sådant ändamål ansågs en tid av ytterligare tre år vara tillräcklig.

Då frågan om fortsatt giltighet av bestämmelserna angående utförselbevis nu åter föreligger till prövning, hava förhållandena i viss mån ändrats. Till följd av den i juli månad 1930 igångsatta stödaktionen för spannmålsproduktionen hava nämligen utförselbevisen, såsom även ämbetsverken och departementschefen framhållit, för närvarande väsentligen förlorat sin tidigare betydelse. Det är emellertid enligt utskottets uppfattning å ena sidan tydligt, att i detta läge några praktiska olägenheter av betydelse icke kunna vara förknippade med de nuvarande bestämmelsernas bibehållande. Å andra sidan har utskottet funnit den omständigheten, att ovisshet råder, huruvida stödaktionen för spannmålsodlingen må komma att i fortsättningen fullföljas efter nuvarande eller eventuellt andra riktlinjer, utgöra ett direkt skäl för att bestämmelserna förlänas fortsatt giltighet. Desamma synas enligt utskottets uppfattning i sin mån kunna medverka till en anpassning efter de nya förhållanden, som kunna uppkomma vid en eventuell omläggning av riktlinjerna för stödaktionen.

Till följd av de likalydande motionerna nr 222 i första och nr 374 i andra kammaren har utskottet haft anledning att ägna särskild uppmärksamhet däråt, huruvida av internationella hänsyn vårt nuvarande system med utförselbevis bör övergivas i enlighet med det i nämnda motioner framställda yrkandet om avslag å den föreliggande propositionen. Till belysande av detta spörsmål har utskottet ansett sig böra framhålla, hurusom i vårt land utförselbevisen städse varit bundna vid tullens belopp samt att desamma berättiga innehavaren att, inom sex månader från det angivningen till utförsel ägt rum, mot bevisets återställande *antingen* utan tullavgifts erläggande införa en motsvarande kvantitet råg eller vete *eller*, i den mån råg eller vete under de sex kalendermånader, som förflutit närmast före den månad, under vilken angivningen till utförsel ägt rum, införts till myckenhet, att den därför influtna tullavgiften med avdrag av två procent beräknas därtill lämna tillgång, utbekomma det i utförselbeviset angivna tullbeloppet med avdrag av två procent. Med denna utformning av systemet har möjliggjorts ett utbyte av ett å den inhemska marknaden vid en viss tidpunkt förefintligt säsongöverskott av svensk spannmål mot en motsvarande kvantitet utländsk spannmål vid annan tidpunkt, då tillgången på svensk vara är mindre, utan hinder av eljest utgående införseltull. Det är också i detta sammanhang att märka, att tullen å spannmål i vårt land är jämförelsevis låg i förhållande till nu utgående tull i åtskilliga andra länder. Den av 1930 års riksdag gjorda framställningen (skr. nr 376) om utredning rörande internationella åtgärder mot dumping, som enligt vad utskottet med tillfredsställelse erfarit

lett till att frågan upptagits till behandling inom Nationernas förbund, har föranletts av de olägenheter, som orsakas av en genom exportpremier eller liknande medel direkt framkallad dumping och därmed sammanhängande störningar å marknaden. Utskottet har emellertid icke kunnat finna, att den ifrågasatta förlängningen av giltighetstiden för gällande bestämmelser angående utförselbevis för råg och vete, vilka bestämmelser begränsade innebörd nyss framhållits, är oförenlig med den sålunda från svensk sida intagna ståndpunkten, som syftar till en allmän reglering till förebyggande av statligt understöd åt dumpingåtgärder. Vid nu angivna förhållanden har utskottet, i motsats till vad i nämnda motioner uttalats, icke ansett att internationella hänsyn tala mot att nu vidtaga en förlängning av giltighetstiden för gällande bestämmelser på förevarande område.

Vid övervägande av den föreliggande frågan har utskottet sålunda, i likhet med departementschefen, stannat vid den uppfattningen, att 1928 års förordning angående utförselbevis för råg och vete bör förlänas fortsatt giltighet. Utskottet delar också den av departementschefen uttalade uppfattningen, att någon anledning till ändring av bestämmelsernas lydelse icke föreligger. Vad angår bestämmandet av giltighetstiden, vilken i propositionen föreslagits till två år och i de ovan omförmälda, under motionstiden vid riksdagens början väckta motionerna till tre respektive fyra år, har utskottet härutinnan funnit sig böra förorda Kungl. Maj:ts förslag.

Då kungörelsen den 24 maj 1928 med tillämpningsföreskrifter till förordningen angående utförselbevis för råg och vete endast innehåller av Kungl. Maj:t jämlikt bemyndigande i nämnda förordning utfärdade föreskrifter, har utskottet saknat anledning biträda det i motionerna nr 159 i första och nr 268 i andra kammaren framställda yrkandet, att jämväl nämnda kungörelse måtte genom beslut av riksdagen förlänas fortsatt giltighet.

Beträffande den av 1928 års riksdag begärda utredningen av frågan om beräkningen av städernas tolagsersättning har föredragande departementschefen i sitt ovan återgivna anförande, efter samråd med chefen för finansdepartementet, framhållit, att med fullföljandet av sagda utredning syntes böra anstå så länge förenämnda mål mellan Stockholms stad och kronan angående utbekommande av mistad tolagsersättning ännu icke blivit avdömt i högsta instans. Mot ett dylikt uppskov har utskottet för sin del, med fästare avseende jämväl å vad föredragande departementschefen i övrigt anført i detta ämne, icke funnit sig böra framställa någon erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- 1) att riksdagen måtte,
med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 159 samt i anledning av ej mindre de lika-

lydande motionerna I:110 av herr Trygger m. fl. och II:158 av herr Lindman m. fl. än även de likalydande motionerna I:159 av herr Petrus Nilsson m. fl. och II:268 av herr Olsson i Kullenbergstorp m. fl., i vad dessa motioner avse fortsatt giltighet av förordningen angående utförelsebevis för råg och vete, ävensom med avslag å de likalydande motionerna I:222 av herr Möller m. fl. och II:374 av herr Sävström m. fl.,

besluta, att de i förordningen den 13 april 1928 (nr 76) angående utförelsebevis för råg och vete meddelade bestämmelser skola äga fortsatt giltighet under tiden från och med den 1 augusti 1931 tillsvidare till och med den 31 juli 1933; samt

2) att de likalydande motionerna I:159 av herr Petrus Nilsson m. fl. och II:268 av herr Olsson i Kullenbergstorp m. fl., i vad dessa motioner avse fortsatt giltighet av kungörelsen den 24 maj 1928 med tillämpningsföreskrifter till förordningen angående utförelsebevis för råg och vete, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 21 april 1931.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bärge, Ericson i Obergå, Jönsson i Slåtåker, Björnsson, Leander, Olsson i Ramsta, Björklund, Olsson i Golvvasta, Wohlin*, Olsson i Gävle, Nilsson i Hörby, Wahlmark*, Forssberg, Åström, Larsson i Örbyhus, Ericson i Boxholm, Andersson i Katrineholm, Anderson i Norrköping* och Larson i Tönnerså.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservation

av herrar *Bärg, Björnsson, Björklund, Olsson* i Gävle, *Wahlmark, Åström, Ericson* i Boxholm och *Andersson* i Katrineholm, vilka ansett, att utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»Sedan 1930 års riksdag anhållit, att Kungl. Maj:t ville söka åvägbringa förhandlingar olika länder emellan om åtgärder, eventuellt även åsyftande ett gemensamt uppträdande inom Nationernas förbund, mot en genom exportpremier eller liknande medel åstadkommen dumping, har Kungl. Maj:t på sätt som i motionerna I:222 och II:374 angives bland annat inom Nationernas förbund tagit initiativ till en internationell överenskommelse till förekommande av sådana statliga åtgärder som kunna främja dumping. Den svenska regeringen har härvid ansett sig böra särskilt fästa uppmärksamheten å den dumping av jordbruksprodukter, som möjliggöres genom systemet med utförselbevis.

Att det system med utförselbevis, som sedan år 1926 tillämpats i vårt land, kan utnyttjas för försäljning till dumpingpris av svensk spannmål på utländsk marknad, läser icke kunna bestridas. Såsom i olika yttranden från ämbetsverk och korporationer framhållits, hava jordbrukarna den största fördelen av utförselbevisen under år, då skörden av råg och vete på grund av ogynnsamma bärgningsförhållanden eller andra omständigheter blir kvalitativt mindervärdig. Sveriges allmänna lantbrukssällskap framhåller i skrivelse till kommerskollegium särskilt, att skadat vete tack vare utförselbevisen kunnat säljas till väsentligt högre pris än som eljest stått att erhålla. Då behovet av importerad brödsäd icke ökas genom export av skadad, till människoföda oduglig spannmål, är det uppenbart, att utförselbevisen vid export av sådan skadad vara måste bekostas av staten och skänka exportören en exportpremie.

Ett bifall till föreliggande proposition skulle därför innebära ett avståndstagande från den uppfattning, varåt 1930 års riksdag genom sitt ovanberörda beslut gav uttryck, och det skulle också stå i bestämd motsats till och äventyra resultatet av den svenska regeringens strävanden att genom internationella förhandlingar söka förekomma dumping medelst exportpremier.

Då enligt utskottets mening en framgång för dessa strävanden skulle för de svenska jordbrukarna vara till vida större gagn än anordningen med utförselbevis, finner sig utskottet icke kunna förorda bifall till Kungl. Maj:ts proposition.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte ej mindre, med bifall till de likalydande motionerna I: 222 av herr Möller m. fl. och II: 374 av herr Sävström m. fl., avslå Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 159 än även besluta, att de likalydande motionerna I: 110 av herr Trygger m. fl. och II: 158 av herr Lindman m. fl. samt de jämväl likalydande motionerna I: 159 av herr Petrus Nilsson m. fl. och II: 268 av herr Olsson i Kullenbergstorp m. fl. icke skola föranleda någon riksdagens åtgärd.»
